

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 február 22

Felkészítő szerkesztő: BALOGH EDGAR

Pénzes
III. évfolyam, 41. szám

A Népbiróság tárgyalásai elé

Több mint félévig szünetelt a romániai Népbiróság nyilvános működése. Bukarestben félbeszakadtak a tárgyalások, Kolozsváron pedig meg sem kezdődtek. A háborús bűnösről szóló törvény meghozatala egyre később, mert a reakció kül- és belföldi eszszövésével megzavarta az alkotmányos tényezők összeműködését. S ugyanakkor ugyanez a reakció hol felelősségre vonta a Groza-kormányt, hogy nem állított le a háborús bűnösről felelt, hol pedig a Népbiróságok tovább folytatott vizsgálatait nem emelt kifogást.

A háborús bűnösről szóló törvényt most június 1-ig meghosszabbították s a tárgyalások gyors ütemben való folytatása elé többé nem gördülhet akadály. Egetően szükség volt erre, különösen Erdélyben, ahol a közvélemény még egyáltalán nem ismerkedhetett meg nyilvános tárgyalások révén a vizsgálatok anyagával. Az új helyzet véget vet a találgatások, az egyoldalú beállítások, a hamis hírek sorozatával, amelyek azt állították, hogy a kolozsvári Néptörvényszékben csak magyarok vannak dolgozva, s azoknak is lehetőleg megháromszorozták a számát.

Erdély közvéleménye végre maga is átlátja azon a politikai iskolán, amely a háborús bűnösről felelősséget szerte Európában a nagy nyilvánosság előtt tisztázza.

Most azonban, hogy már nem akadályozhatja a Népbiróság működését, a reakció arra törekszik, hogy kitérítse egyenes útjára. Hatleganné kizárólag az északkeleti magyarok közt talál háborús bűnösről s a románoknak követel elégtételt. A magyar reakció szövesével kizárólag az Antonescu-várdista rendszer embereit éri háborús bűnösről. Azonban bármilyen egyoldalúság e terv a nemzetiségi ellentét fokozottabb kifejezésére s ezáltal a fasiszta bűntettek újabb elharapódzására vezetne.

Nem románokat, vagy zsidókat üldöző magyarokról és nem magyarokat vagy zsidókat üldöző románokról van itt szó, hanem mindenekelőtt fasisztákról, akik a hitleri háború alatt itthon és a front mögött méretetlen szenvedéseket tudítottak a népre s az emberi ajkasságok sorozatát követték el.

Hogy ki a háborús bűnös, azt valójában akkor érzékel az ember, amikor újságban, rádióban vagy a tárgyalóteremben a vádoltak és tanúk előadásából táru fel ejtette a kalandor rablópolitika felelősségének rettentős sulya és a népellenes gúztettek elhíppesztő állatiasága.

Es a tárgyalások megkezdésével még valószínű nyilvánvalóvá válik. Hogy a reakció propaganda ellenőre a kisbűnösök, a félrevezetők, a be nem igazolt gyanúsítottak igenis kiesnek a vizsgálatok ristáján. Hogy akivel szemben nem vált kézfelegyűzőt a háborús bűnösök vádja, az nem kerül a népbírál, a demokráta szervezettek jelöltjeiből kiszorított bírál elé.

Sok embernek fog megnövekedni a szemé a hitásra és a féle a hájásra. Es sok ember, akiket annakidején többé-kevésbé magával sodort az ár, fog most felélegzeni és érezni fogja, hogy nem vállalhat azonoságot ezekkel a hitványokkal, hogy számára imo alkalom nyílik érdemessé válni egy új, demokráta-tikus társadalomra. Es végül a széles nagy tömeg, a nép maga érezkeini fogja az ért, ami őt elválasztja ottól az országvezető, bépvesztő bandától. Rádöbben ezeknek az usztóknak, hóhéroknak, az emberi pusztulás hasznosítókainak igazi jellegére.

Aki pedig ebből sem tanul, arról legalább tudni fogjuk, hogy a demokrácia ellenségeként nyúlhatatlanul a karriládák tulsó oldalára állt.

Eddig háborús bűnösök is lehetek azt hisszentül, hogy az előzetes letartóztatásban lévők nem a demokráta igazságszolgáltatás vádoltjai, hanem a román, magyar vagy zsidó elfogultság, sőt bosszúvágy áldozatai. A Néptörvényszék azonban nem azért létesült, hogy akár románok, akár zsidók, akár magyarok eszköze legyen a "felélegyűzésre", egyéni, vagy kollektív bosszúra. S a Néptörvényszék vádlottainak megállapításai nem irányíthatnak általános úgban egyik ki-és nép ellen sem. Ha van Erdélyben olyan népi közérzés, amelyet a háborús bűnösök

vádja egyetemében érkel, az csak az itteni németiség lehet, amelynek ellenséges történelmi szerepe a közelmúltban, a hitlerizmus délelgető szárnyal alatt, mutatkozott meg teljes iszonyúságában.

A Népbiróság az ittlé népek közös ellenséget fölött ítélkezik, bármilyen eredetűek is lennének. Olyanok feletti, akiknek háborús bűnösége súlyos tettekből állapítható meg. Akik tehát nem a politikai átnevelés, vagy a tisztogató bizottságok hatáskörébe tartoznak. Józsa Béla magyar és Szabó Árpád román hóhéraira sújt le a néptépet.

Közvéleményüket bizony nem egyszer sikerült megzavarni, hogy a háborús bűnösben ne saját népének ellenségét, ne az itt élő népek békéjének, közös boldogulásának ellenségét, hanem a magyarságunkra törő idegen rossz szándék áldozatát lássa. Még

korántsem tudatosítottuk eléggé tömegeinkben, hogy népi feunmaradásunk és felvirágzásunk elemi követelménye, hogy megfellelő demokrátaikus érettségről tanuskodjunk. Hogy ne azonosítsuk néplünket pár tucat gonosztevővel, ha el akarjuk háritani magunkról a fasiszmusnak igaztalanul ránk rótt kollektív vádját. Ha nem akarjuk magunk megerősíteni azt az ellenünk irányuló sovén törekvést, amely Csehszlovákiában oly keserves következményeket zudított néplünk szászereire.

Ma, aki magyar—román kérdést csinál a fasiszta—demokráta ellentétből, rossz szolgálatot tesz népének. Ugyanazok, akik ma tiltakoznak az ellen, hogy a romániai Népbiróság magyar háborús bűnösök fölött is ítélkezék, tegnap még ez ellen emeltek szót, hogy Bárdossyt, Imrédyt, tegnapielőtti szeméfényüket halálra ítélje a pesti népbiróság. S vajjon a megmondolaján és feleltől-ten mal elégedetlenkedők közül hányan mozgatták meg akár kisujjukat is annakidején a

székelység kínzókamrákba, börtönölibe hurcolt demokráta harcosaiért, a dítrói földműves Gál Imréért és másokért, akiknek szenvedése tette lehetővé, hogy ma újra fényre mehatjuk a magyar nevet a világ színe előtt?

A Népbiróság tárgyalásán Erdély egész népe fog törvényt ílni saját szenvedéssel, torzsalkodással, testvérharccal telj mutlja felett, ami a hitleri háború éveit alatt a déll és északi részen egyaránt a fasiszta gúztettek özőnébe torkollott. Az itt élő népek ökle sújt le egy maroknyi vétékzere, magyarra, románra egyaránt, mert nem akarunk még egy, az eddiginél is pusztítóbb vérözönbe fulladni.

Erre hivatott a Néptörvényszék és meg vagyunk győződve, hogy a kicsinyes szenvedélyek félrevezető garmadájaiból a kitéstalt igazságot, a nép igazságát fogja a tárgyalásokon elélni lélni. Azt az igazságot, ami nélkül nem állíthatunk határkövet a gyászos mult és a mindnyájunk által vágyott jobb jövő közé.
FANYAI LASZLÓ

NYILATKOZAT FEBRUÁR 18-IKI KÖZLÉSÜNKKEL KAPCSOLATBAN

KOLOZSVAR, február 20. Lapunk február 18-iki számában nyilatkozatot közöltünk Czikkó Mándor nemzetiségügyi minisztériumi tanácsostól. E nyilatkozattal kapcsolatban Czikkó Mándor ma a következők közlésére kérte fel lapunkat:
— Február 18-iki nyilatkozatomban téves információk alapján mondtam, hogy a magyarországi gyermekek romániai üdültetése kérdésében Camil Suciú kihallgatáson jelent volna meg a királyi udvarnál és így jelentést tett volna az ügyről.

Általános vélemény szerint augusztusban kerül csak sor a választásokra

Maniu és Bratianu jobboldali frontjával szemben Lupu a munkásság acélgárdájával szövetséges

BUKAREST, február 20. A "Timpu"-című lap beszámol arról, hogy politikai körökben élénken foglalkoztatja az a kérdés: megtarthatják-e Romániában az általános választásokat még a békekötés előtt, tehát a folyó évi április hó végéig, vagy pedig csak augusztus havában, az aratás és a termés betakarítása után?

Tekintettel arra, hogy április végéig mindössze már csak két hónap áll rendelkezésre, a választások előkészítési munkálatai: az új választási törvény elkészítése, a választónévjegyzékek összeállítása, a választói kerületek beosztása pedig e rövid idő alatt megfelelő módon nem hajthatók végre, az Országos Demokráta Arcvonalba tömörült pártok körében az az álláspont alakult ki, hogy a romániai választások augusztus előtt nem tarthatók meg.

A "Timpu" szerint a nemzeti parasztpárt és a Dinu Bratianu-féle liberális párt is elhatározta, hogy felülvizsgálat alá veszi a választások időpontjának kérdésében eddig elfoglalt álláspontját. Maniu és Bratianu is megegyeztek abban, hogy a romániai általános választásokat kedvezőbb körülmények között tarthatják meg a nyár végén, mint jelenleg. A lap tudat véli azt is, hogy a közvéleményt rövidesen hivatalosan is tájékoztatják a választások elhalasztásáról.

A választásokkal kapcsolatban Lupu dr. nyilatkozatot adott a sajtónak.

— Véleményem szerint a választásokat alaposan elő kell készíteni. — mondotta Lupu —, de különösen erkölcsi vonatkozásban kell a választókat előkészíteni, hogy mentesüljenek a régi választások kedvezőtlen emlékeitől. Véleményem szerint a választásokat májusban nem lehet megtartani. Egyébként is semmi sem kényszeríti Romániát arra, hogy a választásokat kellő előkészület nélkül, gyorsított ütemben foly-

tassa le. Az észszerű az, hogy az előkészíteteket alaposan tegyék meg és a választásokat a nyár folyamán, vagy az ősz elején tartassák meg.

— Ha Maniu annakidején választási egyezményt köthetett a Vaszgárdával, úgy engedjék meg nekem, hogy választási egyezményt kössék a munkásság acélgárdájával — írja Lupu dr., arra a biztos értesítésre hivatkozván, hogy Maniu és Bratianu pártja jobboldali frontot alakítva, egységes fronttal készült résztvenni az általános választásokon.

Nagygyűlésre készülnek a kolozsvári asszonyok és leányok

KOLOZSVAR, február 20. Kedden délután az ODA helyiségében a kolozsvári nőszövetségek kiküldötti tanácskozást tartottak a Romániai Nők Demokráta Szövetségének megalakításáról. A résztvevőket Timofi György, az ODA megyei elnöke üdvözölte, méltalva a nőknek nemzetiségre és pártállásra való tekintet nélkül való együttműködését.
A kolozsvári nőszövetségek kiküldötti megválasztottai: a Romániai Nők Demokráta Szövetségének kolozsvári kezdeményező bizottságát, melyben az Antifasiszta Nők, az Ekések Frontja, a Szociáldemokráta Párt, a Nemzeti Néppárt, a Zsidó Nőszövetség, a Népvédelem, a Haladó Ifjúság, a Szaktanács, a szakszervezetek és a Magyar Népi Szövetség női kiküldötti vannak részt.

A kezdeményező bizottság szombaton délután 4 óra női nagygyűlést hív össze a Vármegyeháza gyűléstermébe. A gyűlésen Protop Izabella a bukaresti központ, míg Raicu Stefania az Ortodox Nőgyűlés részéről jelenik meg és ismerteti a Romániai Nők Demokráta Szövetségének célkitűzéseit.

India függetlenségét követel

Attlee brit miniszterelnök angol miniszteri bizottság kiküldését jelentette be a tárgyalások megkezdésére

LONDON, február 20. (Rádó) Attlee angol miniszterelnök a szerdai ülésen emlékeztette az alsóházat, hogy az angol kormány 1945 szeptember 19-én tett nyilatkozatában felvázolta Indiára vonatkozó terveit és ígéretet tett India teljes függetlenségére a tartományi választások befejezte, illetve az új alkotmány kidolgozása után.

— A választások nagyrészt befejeződtek és több tartományban megalakult az új felelős kormányzat is — mondta Attlee. — Annak tudatában, hogy India ügye az egész birodalomé és a világéke függetléke, a brit kormány elhatározta, hogy miniszteri bizottságot küld Indiába. Pandit Nehru az angol miniszterelnök beszédével kapcsolatban a következőket mondotta:

— Lehetséges, hogy sikerülni fog bizonyos részleteket kidolgozni, de az első követelmény India teljes függetlenségére való jogának elismerése.

Bombayban egyébként zavargásokra került a sor. A tüntetők a faji megkülönböztetés megszüntetését követelték a tengerészeti szolgálatban és az Indonéziában lévő csapatok visszavonását sürgették. John Godfrey angol altengernagy Bombayba érkezett a vizsgálat levezetésére.

Merénylet az atombomba elárulásának egyik tanuja ellen

LONDON, február 20. (Rádó) Kanada sajtójelentés szerint az állampolgári elárulás ügyében bevezetett vizsgálat egyik döntő tanujának élete ellen merényletet kíséreltek meg.

Byrnes amerikai külügyminiszter nyilatkozott az ügyről és kijelentette, hogy feltételek szerint az atombomba gyártás útján továbbra is az amerikai kormány kezében van.

mert az nem kövölték sem a kanadal, sem az angol kormányokkal.

— A kanadal kémiszervezet működéséről elsősorban elmult novemberben hallottam, amikor a Truman—Attlee—Mackenzie King találkozóon történt említés rója — mondotta Byrnes, aki szerint egyetlen amerikai állampolgár alet az ügybe bekeverete.

Cyalogsszerrel Kalotaszegen át

A ketesdi magyarok ellátják nyomorgó tanítóikat

KETESD, február 20. Kalotaszeg fal- valában már hosszú évek óta nem volt...

Ezt a faluban mesélték el nekem, amint odértem. A második esetről már nekem kell beszámolni, tekintve, hogy Bánffy- bányád és a falu között az uton enge- met ért a farkaskaland...

A Magyar Népi Szövetség vezetői iránt érdeklődve bent a faluban, Máthé István asztaloshoz és Mihály István gazdaelnök- kéz irányítottak, akik, miután megtudták, hogy a falu népével egy szervezetbe tar- tozom, egyszerű és őszinte szavakkal tár- ták fel a falu példás életét.

Csupa hegyoldal és nyomorúságosan kicsi a határunk — mondja egy gazdaem- ber —, de azért tíz körömmel is kikapar- juk belőle a mindennapit. Szívesebben dol- gozunk mi sajátunkon, még ha hegyoldal is, mint jobbágyeinken az uraság lapá- lyán.

Aztán kiderül, hogy az új nemzedék mindinkább városra szorul, ipart tanul, vagy éppen irástudó mesterséget választ. A szűkös határban az idősebbeknek is ma már szőlőket kell teremteniük a leg- meredekebb hegyoldalba is, vagy jövedel- mezőbb boltgárkertészetre kell áttérniük...

Erről ad számot Hegyi Péter, a falu református lelkesze is. Csak négy hónap- ja került a faluba s ezalatt máris szoros szövetséget kötött a lakossággal. Kultu- rális szerepet vállalt a MNSz munkájá- ban, amiért igen nagy szeretetnek és meg- becülésnek örvend. Most éppen a Bolyai Tudományegyetem javára gyűltenek, melynek eredményeképpen az ő kezdemé- nyezésére közel 125.000 lejt adott össze ezidén a falu lakossága.

Kérdésekre aztán elmondja, hogy az is- kola igazgatóival karöltve minden sza- badidejét az ifjúság szellemi nevelésére fordítja. Jelenleg is színelőadásra készül- nek. A falu fiatalosága az iskola egyik termében tölti a téli estéket.

Átmegegnek hát az iskolába. Alig husz lépésnyire van a gyönyörűen faragott tem- plombelétről. Amint belépek az udvar- ra, legények és parasztemberek éppen tüci-

fát aprítanak az iskola részére. Az egyik nekivethető gazda elmondja, milyen régi szokás itt a faluban a kaláka.

Székely Pál iskolaigazgató éppen Bán- ffybányáról érkezett meg, amikor fel- kerestem a lakásán. Két hónap elteltével végre kiadták a tanítók decemberi fizetési előlegét, ami bizony itt sem biztosít jobb sorsot a magyar tanítóknak, mint másutt. A két-három hónapi késéssel kiutalt elő- legfizetés miatt főleg a két besorolatlan tanítótársam lázadozik, mert havi 44.000 lejt még falun is kevés a megélhetésre...

A falu népe azonban megérti tanítói ne- adna természetbeni segítséget. S a jöszí- vűség visszafizetődik. Az igazgató például ház helyzetét s nincs az a nap, hogy ne szíjját kezével javította meg a frontátvo- nuláskor megrongálódott iskola felszere- lését.

Beszélgésünket aztán egy megteremtett legény köszöntése szakítja meg. Színi pró- bára hívja az igazgatót. En meg felkere- sem a falu bíróját, aki a község ügyes- bajos dolgairól, majd a község és a kör- nyékbeli román falvak ma már békés vi-

szonyáról tájékoztat. A bírótól jövet fel- kerestem Kiss Lőrincz odaváló 70 éves ezermestert, aki még ma is fiatalos vidám- sággal fur-farag alacsony műhelyében. Ő faragja a temető kopjafáit. Ő javítja meg a falu összes óráit s ahogy mondják, nincs az a kényes babramunka, amit el ne végezne könnyűszerrel.

Jókora este lett már, mire az ifjúság vezetője hazakisért szállásomra. A varot- tasokkal és színes tányérokkal roskadáig diszített szép nagy, mestergerendás la- kásban olyan pompás ágyat készítettek, mint egy kiskirálynak. Reggel aztán há- zigazdám izes borától kimelegedve vidá- man iramodtam fel a hegyi ösvényen Ma- gyarbikali irányába.

BALAZS PÉTER

Lelkiismeretlen szélhámosok Amerikába akarják csábítani a magyar ifjúságot

KOLOZSVÁR, február 20. Lelkiismeretlen ügynökök — akiknek nevét ma még nem tudjuk — munkás és földművesi közt a hirt terjesztik, hogy amerikai kivándorlás lehetősége nyílik meg előttük, sőt hogy a ki- vándorló 18 millió lejt kap, családjáról pedig két évig gondoskodnak. Tudunk olyan esetről is, amikor az ügynök a kivándorlóknak huszmilliót, családjának pedig 40 milliót kínált.

Mück Béla Jókai-utca 21 szám alatti lakó szabómeister kötelességének tartotta, hogy a Magyar Népi Szövetség helyi tagozatának a következőket jelentse: Folyó hó 16-án, 18-án és 20-án több munkás és földművesifjú azzal állított be hozzá, hogy nem az ő udvarán van-e az iroda, ahol a 18 milliót a kivándorolni szándékozók felvehetik? Mück Béla faggatni igyekezett a jelentkezőket, kérte őket, adjanak felvilágosítást az ügynök kitérőjéről vonatkozóan, erre azonban a megítésvetett fiatalok nem voltak hajlandók. A MNSz helyi tagozatához több más jelentés is futott be, ugyancsak több érdeklődő keresztele fel lapunk szerkesztőségét is és felvilágosítást kért az amerikai kivándorlásra vonatkozóan.

Nyilvánvalóan közönséges szélhámosokról van szó, hiszen Amerikába kivándorolni ma semmiképpen sem lehet. Készségtelen, hogy a lelkiismeretlen ügynökök ma még ismeretlen okokból és ismeretlen céllal — de mindenesetre aljas szándékkal — igyekeznek ifjakat összeszedni. Rendkívül jellemző az is, hogy az ügynökök elsősorban a magyar ifjúság köréből akarják kiemelni áldozataikat.

Ezúton is felhívjuk a rendőrség figyelmét az embervásár lelkiismeretlen ügynökeire. Lépjen közbe minél hamarabb, nehogy akárcsak egy fiatalember is az ügynökök áldozatává essék. A magunk részéről összes összegyűjtött adatainkat átadjuk a rendőrségnek. A megítésvetetteket pedig felhívjuk, hogy a gyanús kivándorlási ügynököket és mindazonkat, akik ilyen kivándorlási híreket terjesztgetnek, azonnal leplezzék le s mint közönséges szélhámosokat adják át őket a legközelebbi rendőrnek.

Hárommillió orosz katonát pusztítottak el a német hadifogolytáborokban

Rudenko szovjet főügyész megdöbbentő adatokat tár a világ elé a nürnbergi perben

NÜRNBERG, február 20. Jelenleg a szov- jet vádlók ismertetik a vádlottak padján ülő 21 nürnbergi vádlót s általában az egész náci-rendszer vétkeit.

A Csehszlovákia és Jugoszlávia ellen indí- tott német támadás eddig ismeretlen rész- letekre derített fényt ejtször Rudenko szov- jet főügyész, majd von Paulus volt német tábornok állította a négy nagyhatalom bírál elé, hogy elmondja, miként állította az Antonescu-rendszer Romániát, Horthy több kormányza pedig Magyarországot a német imperializmus szolgálatába.

Mint Paulus elmondotta, a szovjetellenes háború előkészítését 1940-ben kezdték meg a németek és ezeknek kaposán a magyar vezérkar részéről egy ezredes tárgyalat Ber- linnben és kézer- és fegyverszállításokat kért a németektől Magyarországra számára. Ezzel a fegyverrel kellett a magyar erőknél meg- támadniuk Ukrajnát.

románoknak, aszerint, amelyikük segítsé- gére volt pillanatnyilag nagyobb szüksége.

Az akkor uralkon lévő finn kormányt is bevonták a bűnös háború előkészítésébe. Erről Buschenhagen volt német tábornok vallott, aki többször is tárgyalta a finn vezérkari tisztekkel a szovjetellenes háború megindí- tása előtt. A végleges német-finn terveket Salzburchban dolgozták ki, ahol Kettel és Jodl is jelen volt.

S hogy ennek az előkészítésnek mi lett az eredménye, drámai szavakkal ecsetelte Rudenko szovjet főügyész:

— A németek a Szovjetunióban 65.000 kilométer hosszú vasútvonalat, 40.000 kör- házat, 84.000 iskolát és 43.000 közkönyvtá- rat pusztítottak el. Lejtek vagy elhajítottak 7 millió lovat, 14 millió marhát, 20 millió disznót és 27 millió kecskét és birkát. Gaz- daságilag 1941-es érték szerint 679 millió ru- bel értékű veszteséget okoztak a Szovjet- uniónak!

Es ami még fájdalmasabb a szovjet nép számára, ami pótolhatatlan: az ember. Pok- rowszki ügyész nyújtott be a németek ke- gyetlenül kegyelmei megdöbbentő adatait. Ezek ellen a kegyetlenségük ellen maga Molotov külügyl mépbiztos volt kénytelen a világ közvéleménye előtt tiltakozni 1941 augusz- tusában. Az ügyész felolvasta Molotov tiltá- kozását, melyből kitérnek, hogy a német fasizták a sebesülteket ápolás helyett két harcikoszt közé téve pusztították el. A szov- jet csapatok sok ilyen holttestet találtak a csatatereken.

Tízszáz vassal jelölték meg a foglyokat

A Vörös Hadsereg fogságba esett katonái- val hasonlóképpen bántak a németek. Mint Pokrowszki bebizonyította, a háború folya- mán 3.600.000 szovjet katona közül majt- nem valamennyi elpusztult az embertelen bánásmóddal, a rossz elszállásolással viszonyok és járványok következtében.

Az SS-alakulatoknál — mint a 'szovjet ügyész mondta — felsőbb rangúak voltak a szovjet hadifoglyokkal való rossz báná- smóddal, illetve elhárítására. A rendelet közvet- lenül a német nagyvezérkariól származott és maga Kettel írta alá. Ugyancsak ő ren- delte el, hogy a szovjet hadifoglyok testét tízszáz vassal vagy telovásó tintával jelölték meg. A német hadvezetőség számtalanszor megszegte a hágal egyezményt.

A norvég hadifoglyokkal sem bántak azonban jobban. Elő embereket meztelenül kikötötték a szörnyű fagyban, az örök pe- dig vízét öntötték rájuk, hogy „jégzobro-

kat" csináljanak belőlük. Amikor a norvég hazafiak között tifuszjárvány ütött ki, a be- tegeket az örök lejtők. Egyetlen táborban 900 fogoly közül 320-at löttek így agyon.

De különösen megrázó része volt a szov- jet vádpontok felsorolásának a lengyel nép — a náci indította háború első áldozata — pokoli szenvedéseinek leírása. Elsősorban a sokat emlegetett katyni tömeggyilkosság valódi bizonyítékaira fektette a fősúlyt itt Szmirnov szovjet ügyész.

Az 537. német műszaki zászlóalj követte el a katyni gyilkosságokat

Ezek a bizonyítékok kétségtelenül amel- lett tanuszkodnak, hogy a katyni gyilkossá- gokat, amelyeket a németek a Szovjetunió- ra akartak fogni, németek hajtották végre 1941 tavaszán. A szovjet ügyész a tanuk között felsorakoztatta Potemkin akadémi- kust, Alexej Tolstojt, a nagy író fiát, Mik- 66 metropolitát és másokat. Katyn környé- kén száz tanut hallgattak ki, akiknek egy- behangzó vallomása szerint a Katynban meggyilkolt lengyel tisztek és katonák szá- ma mintegy 15.000 volt. A sírokat 500 szov- jet hadifogollyal ásatták meg, akiket aztán később ugyancsak meggyilkoltak. A gyilkos- sok, akik az 537. számú német műszaki zászlóaljhoz tartoztak, áldozataikat revol- vergolyóval löttek le.

Dióhéjban ez a szovjet ügyész kar több- hezes ismertetési anyaga. Ezzel mind a négy hatalom vádlói befejezték munkájukat, s most a védelcmű lesz a szó.

Aztán pedig az igazságos ítélet követke- zik.

Színház és mozi

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csillótörtékn. február 21-én este 6 órakor: Tiszazag. Napibörtlet 3. Csak felnőttek ré- szére.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: CAPITOL: Egy jól lecsese. (Karády Katalin és Jávor Pál). 3, 5, 7, 9.

CORSO: A plekász.

MUNKAS: Zorro, az Álarcos lovag. II. rész. (3, 5, 7, 9).

ROYAL: Havasi napok.

SELECT: A „111-es”. Cimszerepben Törzs Jenővel.

URANIA: Hszu. Sz. r. Acl. 63 amerikai film. Jegyelővétel délután 11 óráig 1 óráig.

Fordítások minden nyelven, másolások Simon Ernő fordítóirodájában Mária királyné-utca (Deák Ferenc-utca) 13. emeleten.

Fehérneműt legszébben mos, vasal és javít „Colibri” mosóda, Dózsa György-utca 17 (volt Wesselényi-utca).

Volt Munkaszolgálatosok Bajtársi Köre február 23-án, szombaton este 8 órakor ukránai gulyással és műsorral egybekötött bajtársi találkozója. Március 6-utca (Szentegyház-u.) 34. Előjegyzések az irodában, Szabadság-tér 14 szám alatt.

APRÓHIRDETÉSEK SPORTÉLET

ADÁS-VÉTEL

VESZÉK aranyat, ezüstöt napi áron. Rosner, Malom-utca 22. 18438

NAGYOBB árat fizetek, mint bárki varrógépekért, varrógép alsórészért, varrógép-fejért, alkatrészekért, tűkért, motorokért, sikkötőgépekért, körkötőgépekért, szövőgépekért, fonógépekért. Welsz, Horea-ut 56. 18422

REKLAM? Nem! Valóság! Varrógépeket, kötőgépeket legolcsóbban árul Welsz, Horea-ut 56. 18778

EZÜSTÖT bármilyen mennyiségben vásárolunk. Urbansky és Kérdő ékszerüzlet. Szabadság-tér 24. 18971

PERZSASZONYEG, butor, irógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. 19239

VESZÉK—ELADOK férfi és női ruhameg, szőnyeg, varrógépet és ágyneműt. Welsz Malom-utca 10. 18840

VESZÉK—ELADOK használt ruhákat, fehérneműt. Rácz, Szabadság-tér 12. 18847

PARATLAN cipőnek párat adok. Harasztosi, Pap-utca 29. 19705

KÖNNYŰ motorkerékpár-olajkocsarat vesznek azonnal. Rosenzweig Vilmos, Széchenyi-tér 7. 19708

HASZNALT ruhát, fehérneműt vesznek, eladok. Balázs, Ünlő-utca 12. 19707

ELADÓ egy kétajtós antik szekrény és egy íróasztal. Deák Ferenc-utca 18, képerkező műhely. 19399

UJ állapotban lévő 3+1 lámpás Mediator rádió eladó. Mócsok-utca 45. Bárdos. 19252

ELADÓ egy üzemi típusú fűtőgép. Budai Nagy Antal-utca 36, a Kommunista Párt garázsában, raktárossal. 19419

SÜRGŐSEN eladó 100-as „Motra” motorkerékpár. Széchenyi-tér 30, vendéglő. 19441

ANGORAGYAPJU eladó. Petőfi-utca 11, kapusnál. 19417

IRÓASZTAL jó állapotban 250 ezerért sürgősen eladó. Petru Rares-utca 28. 19419

ZONGORA eladó. Csillag-utca 7. 19427

ANGORAGYAPJU eladó. Szamosközi-utca 25. 19459

FEHER és sötét angorafonal és erős termetre Lemberdek eladó. Ünlő-utca 6. 19460

ELADÓ egy 22 kötetből álló német lexikon (börkötés) és német tudományos könyvek. Petőfi-utca 11, portás. 19454

KÉT piphárná, nyugszék, körülbelül 30 darab regény és más könyvek eladók. Vörösmarty-utca 6 (fehér csengő). Megtekinthető délután 6 óráig. Gr

KAPOSZTÁSHORDÓ és csap eladó. Nagyné, Petőfi-utca 40. Gr

HALOSZOBÁK, konyhák és mindenféle butorok olcsón eladók. Dézsma-utca 13, butorüzlet. 19314

ELADÓ szülész női bunda. Értekezni Déri szülészletben. 19475

KONYHARENDEZÉS modern, alig használt, reklám és szalon sürgősen eladó. Petőfi-utca 38, ajtó 4. 19711

KONYHÁK modernnek, rekamiék, kombinált szekrények, fekete ebédberendezés, furniros asztalok és székek, sőtét hátszoba, díofurniós modern ebédökredenc és komód, egyes szekrények, különálló toalettek, régi konyhakredencek stb. eladók. Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok. 19708

SZÜCSGÉP jó állapotban olcsón eladó. Welsz, Horea-ut 56. 19465

ELADÓ egy jól varró csónakos Singer varrógép 220.000 lejért. Csegezi, Szentpéter-utca 2. 19455

FOGÁSZATI Röntgen, diathermia-rövidhullámú megvételre keresek. Ajánlatokat „Modern” jellegre ármegjűléssel Európa hirdetési irodába, Egyetem-utca 4 kérek. 19709

MEGVÉTELRE keresem Ullmann Chemische Encyclopedie teljes kiadását. „Pax”, Kossuth Lajos-utca 5. 19711

ELADÓ fekete gyapjú georgette ruha. Érdeklődni lehet délután 3—4 óra között Ünlő-utca 3, I. em. 6. Fr

ELADÓ porszívógép és villanykályha. Jókai-utca 10, Puskánál. 19456

ELADÓ hatszemélyes (alpakka) evőszék, középtermetre női szövetruha, teljesen jó, kiltűnő haskötő. Értekezni Iparos Aggmenház, Szent István-ut 26, emelet, Mayer. 19473

SÜRGŐSEN eladó egy női Singer varrógép (Bobbin) és egy kombinált szekrény. Mócsok-utca 83. 19466

CSONTRÓMIT keresek megvételre. Szondy-utca 15, I. ajtó. 19467

ELADÓ gyári perzsaszönyeg 200x300. Diversum, Bartha Miklós-utca 14. 19469

JÓ állapotban lévő kartológépet vennék. „Tél” jellegre a kiadóba. 19457

KERESÉK megvételre nagyteljesítményű fűtőgépet, Lajos, Masaryk-utca 27. 19477

JÓKARBAN lévő női gyermekkosci eladó. Hiba vezér-utca 6 alatti. 19485

SZOKINGÖLTÖNYT jó állapotban vennék. Cim a kiadóban. 19493

ELADÓ alpaka evőszék, hatszemélyes. Cim a kiadóban. 19480

ALIG használt süllyesztős varrógép, szatni főzőkemence elutazás miatt olcsón, sürgősen eladó. Butorozott szoba költségmentés ellenében átadó. Érdeklődni Horváth Mária élelmiszerüzlet, Mócsok-utca 35. 19481

IRÓGÉPEMET és értékes festményemet olcsón, sürgősen eladnám. Magyar, Timár-utca 2. 19483

SÜRGŐSEN eladó hat darab kisebb perzsaszönyeg. Heital-utca 28, udvarban 2. ajtó. 19494

ELADÓ új reklám. Megtekinthető 1—4. lg. Magyar-utca 62, hátul az udvarban. 19496

ELADÓ sürgősen, olcsón egy festetlen kombinált szobaberendezés. Nagy Lajos király-ut 68. 19486

ELADÓ hat darab új gyapjúmatrac. Értekezni Györfi Dénesnél, Kinizsi Pál-utca 7. Óvár. 19482

HASZNALT keménygallért és kéze’öt vásárolni: nagybőví menységben is. Czink, Dézsma-utca 5—7. 19479

KERESÉK megvételre 5—10 ezer literes vastartályokat benzín részére. Értekezni: Victoria garázs, Budai Nagy Antal-utca 30—36, telefon 264. 19519

100 DARAB angoranyul ketreccel együtt jutányos áron eladó. Gere Sándor Nagykaroly (Carei Mare), Botond-utca 2. 19418

VESZÉK szalagfűrészgépet és abrichtert. Makom-utca 12, faesztergályos. 19514

TELEPES szuperheterodine rádió eladó. Puscasiu mérnök Kolozsvár, Fenesi-ut 62. 19511

VIDEKI világítás, malom meghajtására alkalmas dinamó eladó, 9 kg. watt, 110 volt, 80 amp. egyen- és váltóáram, kapcsolótáblával és műszerekkel. „Promptus” ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 29, I. emelet. 19512

HATSZEMÉLYES porcellán ebédöszervisz és ezüstözött porcellán feketekávé készlet eladó. Eötvös-utca 14, I. emelet 2. ajtó. 19516

GYERMEKHÖCIPÓ eladó, 28-as, kiltűnő állapotban. Görögtemplom-utca 8. 2—4 óra között. 19518

ELADÓ paplan, ülőké, asztalok, hűtőkosz szekrény. Hegedűs Sándor-utca 15. 19506

ELADÓ iskolai hegedű, férfi nadrág, cipők és átmeneti kabát. Szabadság-tér 26. 19505

EGY jókarban lévő csónakos varrógép eladó. Malom-utca 22, ajtó 5, Szilgyinénál. 19523

BOROSHORDÓK eladók. Alkony-utca 59. 19529

EGY vadonatúj kétszemélyes reklám eladó. Horea-ut 72, földszint 3. ajtó. 19501

EGY jókarban lévő férfi kerékpár eladó. Megtekinthető Krizbai-utca 72, ajtó 1, délután 4-től. 19500

ALKALMAZAST KAPHAT

JOMUNKAS férfi fodrászsegéd állást keres. Cim Miklós Lajos Kolozsvár, Emke-utca 2. 19420

INTERNATUSBA főzést és fejest való kisegítő nő vagy férfi kerestetik, ahol esetleg gyermeke is munkát vagy ellátást nyerhet. Minorita Rendház Baja-Mare, Nagybánya. 19522

ELSŐRANGU, önállóan dolgozó butormunkás kerestetik Gyulafehérvárra. Fizetési feltételek személyes tárgyalás alapján. Érdeklődni lehet helyben Budai Deleacu-utca 38, délután 3—5-ig. 19463

KERESÉK vidékre szorgalmas, megbízható mindeneset. Jelentkezni Deák Ferenc-utca 13, emelet. 19468

KERESZEM munkásnőt jó fizetéssel azonnalra felvesz. Apur-utca 27. 19472

JOLMENŐ belvárosi bodegához 50 százalékos társat keresek biztosított tőkével, aki italmérés engedéllyel rendelkezik. Cim „Európa” hírlapirodában, Egyetem-utca 4. 19710

GEPÍRNI tudó, románul értő, irodai gyakorlati bíró tisztviselőt felveszünk. Ajánlatok beadandók Európa hírlapirodába, Egyetem-utca 4. 19713

ÖNÁLLÓAN dolgozó és kézi varróleányt felvesz Schweier szalon, Petru Maior-utca 6—8. 19509

NEVELŐNÖT keresek. Lehetőleg övönöt vagy tanítónőt. Jelentkezni 10—2-ig Bartha Miklós-utca 19 alatt, tanári szoba. 19526

BEJARONÓT keresek 2½ éves kislány mellé 8—5-ig. Cim a kiadóban. 19134

ALKALMAZAST KERES

NEGY gimnáziumot végzett leány irodai vagy más elfoglaltságot keres. Megkereséseket a kiadóba „Szorgalmas” jellegre. 19451

GYERMEK mellé elmenne szerénylányú leány. Cim: „Gyermek” jellegre. 19489

KERESKEDELMIT végzett jómérvű leány irodába vagy pénztárhoz elmenne. Megkereséseket „Sürgős” jellegre a kiadóba kérek. Gr

ANGOL leckéket ad Amerikában nevelkedett angol tanárnő otthon. reggel 8—10-ig. Király-utca 16. 19495

Tisztogató eljárás alá vonják az összes kolozsvári játékvezetőket

A kolozsvári labdarugó JT tisztogatóbizottságának felhívása

KOLOZSVAR, február 20. A kolozsvári labdarugó Játékvezető Testület elhatározta, hogy lefolytatja a tisztogatói eljárást az összes kolozsvári játékvezetők ellen. A tisztogatóbizottság e határozat végrehajtásával kapcsolatban az alábbi felhívás közlésére kérte fel lapunkat:

Felkérjük mindazokat, akik az alant felsorolt játékvezetők múltban tanúsított politikai magatartásáról terhelő adatokat tudnak, hogy azokat tíz nap alatt juttassák el írásban — a név és lakhely pontos megjelölésével — a JT titkársághoz Kolozsvár, Fürdő-utca 27 címre.

A purifikálást a bizottság március 6-án, szerda este 6 órakor tartja meg, amelyen az alább felsorolt játékvezetők kötelesek megjelenni:

Adorján Viktor, Almasan Ioan, Bin-

dás József, dr. Boldur Emil, Czuczor Lajos, Czinczár Imre, Deák Ferenc, Delbács József, Gáll János, Grigorescu Kálmán, Hamar Andor, Harai József, Harasztosi Jenő, Incze Imre, Jakab József, Józsa László, Koncz Rudolf, Kuszalák János, Lébi Maxim, dr. László László, Mailänder Emil, Mann Róly, Nagy Albert, Nagy Gy. Sándor, K. Nagy Lajos, Nicoara Ioan, Orosz Gábor, Paizs György, Petrány Sándor, Polareczki János, Reiter Jenő, Róna Nándor, Salvan Virgöl, Roos Géza, R. R. Kussu Gabriel, Sabau Stefan, Sebeş János, Seliceanu Gligor, Sipos István, Schmidt Béla, Schulcz Ferenc, Szabó Albert, Szabó Ödön, Szathmári Elek, Varga Albert, Veszelszki Géza és Zsigmond András.

POLARECZKI JÁNOS a JT titkára.

SPORTHIRADÓ

KITÜNŐEN SIKERÜLT A KOLOZSVÁRI KÖZÉPISKOLÁSOK SIVERSENYE. Február 16-án és 17-én a kolozsvári középiskolák részére rendezett verseny igen szép eredménnyel zárult. A versenyt — a Haladó Ifjúság kezdeményezésére — 14 magyar és román középiskola közreműködésével; a tornatanárok felügyelete alatt rendezték meg Felken. Az a 310 ifjú, aki részt vett a versenyen, mind a leány, mind a fiú középiskolákból, tanujelét adta a köztük uralkodó igazi sportszellemnek és újabb bizonyítást tett arról, hogy az ifjúság akar együtt sportolni. A kitűnően sikerült verseny megrendezéséért köszönet illeti Kovács, Bodnár,

Flendea, Oltean és Comararu tornatanárokat, akik a legnagyobb odaadással veszik ki részüket az ifjúság testi és lelki átképzéséből.

A budapesti Vasas romániai körútja a magyarországi napilapok a budapesti Vasas romániai turájával kapcsolatban következőket írják: „A Vasas labdarugócsapata a vasárnapi Újpest elleni mérkőzés után romániai turára utazik, hogy eleget tegyen a kolozsvári, marosvásárhelyi és a nagyváradi meghívásoknak. A tura 8—10 napig tart. A csapattal együtt utazik Gallowich Tibor országos szövetségi kapitány, aki hamarosan átveszi a csapat edzéseinek a vezetését is.”

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ házasték 2 szoba konyha, éjszakai kamra és egy mellékhelyiség. Sarok telek. Elővölgy-ut 2. szám. 19345

ORVOSTANHALLGATÓNÓ butorozott szobát keres lehetőleg fürdőszobahasználattal a központhoz közel. Jól fizetek. Cim a kiadóban. 19445

KERESÉK 2—3 szobás komfortos lakást. Magas lelépést fizetek. Cim: Stock-cég, Dózsa György-utca 4. 19410

MAGANOS nő butorozott szobát keres. „Tisztviselő” jellegre a kiadóba. 19430

SÜRGŐSEN keresek egy-két vagy három szobából álló összkomfortos lakást, lehetőleg a Rákóczi-ut negyedben. Magas lelépést fizetek. Esetleg Bukarestben a központhoz lévő háromszobás összkomfortos lakásomat elcserélném. Érdeklődni lehet telefonon 626 szám alatt. 19432

TAKARÍTÁS ellenében kiadom konyhám. Értekezni Szentegyház-utca 2, II. em. 10, délután 2—4 óra között. 19470

ELADÓ a Holdvilág-utcában 1 szoba komfortos családi ház 20.000.000 lejért. Központhoz 3 szoba komfort 60.000.000 lejért. Csaba-utcában 2 szoba, konyha, gyümölcsös-kert, nagy telekkel. Ezenkívül több ház és ház hely. „Express” iroda, Ünlő és Kötő-utca sarok. 19471

KOMFORTOS ház sürgősen eladó. Holdvilág-utca 66. Ugyanott egy fehér háló eladó. 19487

ELADÓ állomáshoz közel nagy ház (tízlehelységgel, istállóval, raktárral, nagy udvarral, pincével Szamosújváron, Str. Avram Iancu 22 alatt. 19520

EGYEDÜLÁLLÓ asszonynál lakást keres varróleány, esetleg egy kis szobát. Cim Bartha Miklós-utca 4, házföldgyelől. 19521

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZETT Bogdan Viktor névre kiállított 403 tx. Kolozsvár gépkocsijelvényeket tartalmazó pénztárca az Unirea garázs környékén. 100.000 lej jutalom ellenében kérem a Fellegvári-ut 26—28 alá eljuttatni. 19445

FIGYELEM! Azonnal jöjjön a „Promptus” irodába, részletfizetésre vásárolhatja meg mindkét házat! Magyar-utca elején 3 lakrészes komfortos keres ház 135 millióért, akár lakrészenként is megvehető. Szanatóriumnak megfelelő modern emeletes villa, 2 hold gyümölcsös, garázs, központi fűtés, fenyvessal 300 millióért, mely összeg egy éven belül is kifizethető. „Promptus” ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 29, I. emelet. 19512

DR. SZATHMÁRI Sándor ügyvéd urnak levele van Sátorlajuban, Gállnál. 19476

JÓ házikoszt lehet a kiadóba. Forduló-utca 2. 19712

FELKEREM azt az illetőt, aki a Belvárosi kávéházban szemüvegemet megtalálta. Tíz ezer lej jutalom ellenében adja át a pincérnek. Mégai. 19420

ELVESZETT özeveg Jung Mártonné Teleki Pál-utca 10. szám alatti lakos pénztárcája, benne 7500 lej és özeveg Kovács Lajosné nyugdíjkönyve. Kérem a becsületesen megtalálót, mivel egy szegény nyugdíjas öreg asszonyról van szó, juttassa el a fene címre.

„MEGEGYSZER megpróbálom” levele van a kiadóban. Kérem átvenni. 19128

LAKÓTÁRSNÖNEK ajánlkozik szerény igényű szolid leány. Címeket „Szövedő” jellegre. 19455

SZÖVET és POSZTO ványolást vállaltunk Kolozsvár, Pap-utca 36. 18533

ELADÓ első helyen családi sírhely. Érdeklődni 3—5-ig. Dr. Nagy Tibor, Egyetem-utca 4. 19463

„MEGPRÓBALOM megegyezem” jellegű levél van a kiadóban. 19464

KERESÉK egy jókarban lévő varrógépet kölcsönképpen. Cim Király-utca 8, házföldgyelől. 19473

SÜRGŐSEN bérebevennék harmoniumot. Damjanich-utca 37, Meggyesy. 19492

ELVESZETT Silberstein Józsefné Széchenyi-tér 22—23. szám alatti lakosnak rendőrségi bejelentőlapja és a Demokrata Zsidó Népközösség fényképes igazolványja. Ezen iratok semmise! 19495

MENYASSZONYI ruhák, fehér szőrmeképek, fátalak, koszorúk kikölcsönzése a Déhlla műveltségosztályban, Horea-ut 35. 19488

EGY szoba butort vennék kölcsön. Magas használati díjat fizetek. Cim a kiadóban. 19521

KERESÉK nagyobb gyümölcsöst, kaszáló bérbe jobb helyen. Bért megegyezés szerint előre is fizetek. Deák Ferenc-utca 21, asztalosműhely. 19505

24 EVES férfitársat keresi hozzáillő utóleány ismeretséget házasság céljából. Leveleket Pap Miklós szabóüzlet Kraezna, Alsó-utca 172, Szilagy megye címre kérek. IGAS lovat tartásra átvennék, egy koszt alkalmazok. Str. Bucovina 36. 19254

ELVESZETT Kömtes Ferencné Kistács lakos nevére szóló fényképes vasuti igazolvány. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében adja be Rózsa Béla villanyszerelőhöz a Pap-utca-ban. 19522

Egyetemista házaspár butorozott szobát keres. „Élelmiszerben fizetek” jellegre a kiadóban.